

Regionalt näringslivssamarbete och Pargas stads delägarskap i Business Turku Oy

Stadsstyrelsen 26.10.2026

797/00.04.02/2024

Beredare

Stadsdirektör Tom Simola, tfn 050 558 2270
fornamn.efternamn@pargas.fi

Bakgrund och strategiska utgångspunkter

Pargas är en del av den växande Åboregionens gemensamma arbetsmarknads- och näringslivsområde. Företagens verksamhet, investeringar, arbetskraftens rörlighet och kommuninvånarnas arbetsresor följer inte kommungränserna. För Pargas är det därför strategiskt viktigt att vara en aktiv del av det regionala näringslivssamarbetet och delta i de strukturer där regionens gemensamma näringspolitik och utvecklingsinsatser formas. Pargas stads nya strategi utgår från att staden ska växa under de kommande åren.

Business Turku Oy fungerar som Åboregionens gemensamma näringslivsbolag. Bolagets uppgift är att stärka regionens näringsliv genom att främja nya företag, tillväxt och internationalisering, etableringar och investeringar samt utvecklingen av nya tillväxtområden.

För Pargas innebär ett delägarskap att staden blir direkt delägare i Business Turku Oy och deltar tillsammans med Åbo och de övriga ägarkommunerna i den gemensamma styrningen och utvecklingen av den regionala näringslivsverksamheten.

Detta är betydelsefullt också ur ett bredare regionalt perspektiv. Pargas har egna tydliga styrkor inom bland annat industrin, den maritima sektorn, skärgården, turismen, och företagandet. Samtidigt är stadens utveckling nära kopplad till Åboregionens tillväxt, arbetsmarknad, kompetensförsörjning och investeringskraft.

Genom delägarskapet får Pargas bättre förutsättningar att föra fram stadens och det lokala näringslivets perspektiv inom det regionala samarbetet. Det handlar således inte enbart om att köpa företagstjänster, utan om Pargas ställning som en aktiv partner i utvecklingen av hela Åboregionens konkurrenskraft och tillväxt.

Business Turku Oy:s tjänster

Business Turku Oy har över 30 sakkunniga och dess verksamhet omfattar bland annat:

- företagens tillväxt och internationalisering
- internationella kontakter och exportmarknader
- kompetens inom EU-, Business Finland- och FoUI-finansiering
- investerarnätverk och regional Invest In-verksamhet
- regional näringslivsmarknadsföring
- innovationsekosystem
- högskolesamarbete
- Startup Hub
- företagsutbildningar och företagscoaching
- plattform för framtidsanalys och kunskapsbaserad ledning.

Verksamheten kompletterar Pargas stads egna näringslivstjänster. Staden ansvarar även framöver för sin egen näringslivspolitik, företagens lokala närservice, markpolitik, tomter, planläggning, tillståndprocesser, lokala nätverk och andra frågor där den lokala närvaron är central. Business Turku tillför framför allt sådan regional, nationell och internationell kompetens och kapacitet som en enskild kommun har begränsade möjligheter att upprätthålla på egen hand.

För Pargas är modellen därför ett sätt att kombinera stark lokal näringslivsservice med Åboregionens större resurser, nätverk och synlighet.

Ändringen av upphandlingslagen

Bakgrunden till den föreslagna förändringen av ägarstrukturen är en ändring av lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016). Genom lag 519/2026 ändrades bland annat bestämmelserna om anknutna enheter. För att en upphandlande enhet framöver ska kunna använda ett aktiebolag som anknuten enhet krävs som huvudregel att den upphandlande enheten har en direkt ägarandel på minst 10 procent i bolaget. Ändringen trädde i kraft den 18 juni 2026. Det innebär att den nuvarande konstruktionen för det regionala näringslivssamarbetet behöver förändras.

Pargas och flera andra kommuner har hittills kunnat få Business Turku Oy:s tjänster via Turun Seudun Kehitys Oy. När den nya regleringen börjar tillämpas fullt ut är denna modell inte längre ändamålsenlig för samarbetet.

Utgångspunkten för den nya modellen är därför att de kommuner som använder Business Turku Oy som anknuten enhet blir direkta ägare i Business Turku Oy med en ägarandel på 10 procent vardera. Kravet på minst tio procents direkt ägande framgår av den ändrade upphandlingslagstiftningen.

Turun Seudun Kehitys Oy:s verksamhet avvecklas enligt den framlagda planen och bolaget avses upplösas i enlighet med aktiebolagslagen.

Pargas som delägare

Enligt det föreslagna arrangemanget blir Pargas stad en direkt delägare i Business Turku Oy med en ägarandel på 10 procent.

Åbo stad överlåter utan vederlag det antal aktier till Pargas som behövs för att Pargas ska uppnå denna ägarandel. Aktieöverföringen medför således ingen anskaffningskostnad för Pargas stad.

Delägarskapet förutsätter att staden godkänner överlåtelsen av aktierna, aktieägaravtalet och serviceavtalet med Business Turku Oy.

I den föreslagna modellen är ägandet och användningen av bolagets tjänster kopplade till varandra. För att vara delägare ska kommunen ha ett gällande serviceavtal med bolaget.

Ekonomiska konsekvenser för Pargas

Finansieringen av Business Turku Oy:s verksamhet bygger framöver på serviceavtal mellan bolaget och dess ägarkommuner. Grundprincipen är en gemensam avgift på 6 euro per invånare och år.

Av denna avgift används 4 euro per invånare för bolagets tjänster, administration och regionala näringslivsmarknadsföring och 2 euro per invånare som regional motfinansiering för bland annat EU-, Business Finland- och andra externt finansierade utvecklingsprojekt.

Kommunen har enligt den föreslagna modellen möjlighet att stå utanför utvecklingsprojekt och därmed inte delta i den del av finansieringen på 2 euro per invånare som hänförs till projekten.

Serviceavtalet ska dessutom innehålla ett kommunspecifikt och mätbart servicelöfte. För Pargas innebär detta bland annat en utsedd ansvarsperson, en miniminivå för antalet behandlade servicebehov och kundföretag, en lösningsgrad på minst 80 procent samt att Pargas tomter och verksamhetslokaler inkluderas i regionens Invest In-utbud.

Ägarstyrning

En central utgångspunkt för Pargas är att delägarskapet också ger staden en plats i den struktur där den regionala näringslivsverksamheten styrs.

I serviceavtalet fastställs ett mätbart servicelöfte för varje ägarkommun.

Servicelöftet omfattar följande tjänster:

- en utsedd ansvarsperson för kommunen,
- ett årligt minimiantal servicebehov och kundföretag som ska behandlas i proportion till kommunens företagsbestånd,
- en lösningsgrad på minst 80 procent för servicebehoven,
- kommunens tomter och verksamhetslokaler inkluderas i regionens Invest In-utbud på basis av aktuell information som kommunen tillhandahåller,
- en årlig regional lägesbild (Fact Pack) med en kommunspecifik del som stöd för kommunens budgetberedning samt
- verkställande direktörens årliga rapport till stadsstyrelsen.

Ägarkommunerna samlas enligt modellen två gånger per år till aktieägarmöten för att behandla bland annat bolagets strategi, ekonomi, mål och indikatorer. Kommunernas livskrafts/näringslivsdirektörer deltar dessutom månatligen i bolagets utvidgade ledningsgrupp.

Bolagets styrelse föreslås bestå av representanter för Åbo, de övriga ägarkommunerna, högskolorna och näringslivet. De övriga kommunerna utser gemensamt två styrelseledamöter.

För Pargas innebär detta att staden inte enbart är mottagare av regionala företagstjänster utan en del av den gemensamma ägarstyrningen och den regionala diskussionen om Åboregionens näringsliv och konkurrenskraft.

Bedömning ur Pargas stads perspektiv

Pargas har ett starkt eget näringsliv och en tydlig identitet som skärgårdsstad. Samtidigt är stadens framtida tillväxt nära sammankopplad med utvecklingen i Åboregionen.

Det är därför motiverat att Pargas aktivt deltar i det regionala samarbetet och är med där gemensamma satsningar på investeringar, internationalisering, företagstillväxt, innovationer, kompetens och regional marknadsföring planeras och genomförs.

Pargas ska inte enbart dra nytta av Åboregionens tillväxt, utan också vara med och forma den.

Delägarskapet i Business Turku Oy stärker Pargas position som en integrerad del av Åboregionens näringslivs- och arbetsmarknadsområde. Samtidigt ger det stadens företag tillgång till ett bredare tjänsteutbud, kompetens och nätverk än vad staden själv kan upprätthålla.

Arrangemanget ligger därmed i linje med Pargas stads strategi och mål att stärka stadens livskraft och tillväxt och att utveckla Pargas som en attraktiv etableringsort för företag, investeringar och nya invånare.

Mot denna bakgrund är det ändamålsenligt att Pargas stad blir delägare i Business Turku Oy och ingår det föreslagna serviceavtalet.

Bilaga

Utkast till aktieägaravtal
Utkast till serviceavtal
Utkast till överlåtelsedokument

Föredragande

Stadsdirektör Tom Simola, tfn 050 558 2270
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen föreslår för fullmäktige att Pargas stad blir delägare i Business Turku Oy. Vidare föreslår stadsstyrelsen att Pargas stad godkänner utkasten till aktieägaravtal, serviceavtal och överlåtelsedokument. Stadsdirektören föreslås få fullmakt att vid behov göra tekniska ändringar i dokumenten.

Beslut

Delgivning

Efter fullmäktiges beslut: Åbo stad
